

Dragostea și dorința nu sunt aceleași lucru. Adevărata dragoste include respectul, înțelegerea sentimentelor celuilalt, puterea de a asculta și de a fi mândru/ă de realizările partenerului. Actul sexual nu este singurul mod fizic în care poți să-ți dovedești dragostea.

„Nu aveam de gând să facem dragoste; pur și simplu s-a întâmplat! Nu am folosit nici o metodă contraceptivă și acum sunt însărcinată. Ce mai putem face acum? (Ana, 17 ani).”

Uneori, oricât de puternică este hotărârea de a aștepta, unele cupluri ajung să facă dragoste și, de obicei, nu folosesc metode contraceptive, mai ales prima dată. Dacă vei da tinerilor informații clare și corecte despre mijloacele contraceptive, îi vei ajuta în definirea unei atitudini asupra bolilor, despre folosirea celor mai bune metode pentru a se proteja de o sarcină nedorită.

5 Modalități de abordare.

Gândește-te că se poate ca fiului/fiicei tale să-i fie teamă sau să nu știe cum să te abordeze. Nu porni de la ipoteza că a vorbi despre sex este preocuparea majoră a adolescenților sau că, atunci când se gândesc la sex, se gândesc numai la actul sexual în sine. Spune-le adolescenților că e normal să te gândești la sex dar că este o mare diferență între a te gândi la ceva și a face acel lucru.

„Când fiica mea de 15 ani m-a întrebat despre efectele negative ale pilulelor contraceptive i-am răspuns că e prea tânără ca să discutăm despre relațiile sexuale. Acum îmi dau seama că ea nici măcar nu se gândea la un act sexual. Aflase că eu foloseam pilule contraceptive și era îngrijorată pentru sănătatea mea (A. Marin, 59 ani).”

Adolescenții au nevoie să-și păstreze secretele dar aceasta nu înseamnă că doresc ca părinții să nu se implice în viața lor. Arată-ți interesul fără a cere prea multe amănunte intime. Tinerii au nevoie să știe că ai încredere în ei.

„Am avut în sfârșit curajul să-l întreb pe fiul meu despre prietena lui. Când și-a dat seama că îmi pasă cu adevărat și că nu sunt doar curios, a fost foarte deschis cu mine. De fapt, amândoi am învățat din experiența asta. (C. Neagu, 46 ani)”

Este foarte important să fii sincer. Dacă ești convins că tânărul nu este pregătit pentru o relație sexuală, spune-i acest lucru și încearcă să-l faci să înțeleagă de ce. Adolescenții au nevoie de mai mult decât un simplu NU. Ei pot reacționa invers doar pentru că nu li s-a permis. Încearcă să se gândească la relațiile sexuale și cum îi vor afecta acestea viața lor viitoare. „Eu și soțul meu am simțit că este important să le spunem copiilor părerea noastră despre anumite probleme, cum ar fi relațiile sexuale înainte de căsătorie și avortul. Desigur, copii nu au fost de acord cu noi în toate privințele dar cel puțin am aflat fiecare cum gândește celălalt (familia Ardelean).”

Este foarte importantă alegerea momentului potrivit pentru a discuta cu un adolescent despre responsabilitatea sexuală. Câteodată formula „Noi doi trebuie să avem o discuție serioasă” nu sparge gheața. Încearcă să pornești discuția pe marginea unui film sau reportaj vizionat împreună sau a unui articol dintr-o revistă. Dacă vei cere părerea tinerilor în anumite probleme vor înțelege că te interesează în primul rând modul lor de a gândi și că nu intenționezi să le ții o predică. Probabil că fiul/fiica ta îți va cere, la rândul-i, părerea în ceea ce-i frământă.

„Aseară, întreaga familie viziona filmul la televizor. Personajele principale, în seara în care s-au cunoscut au și ajuns în pat. În pauza dintre reclame i-am întrebat pe copii dacă scena li s-a părut reală. Conversația a început din acest punct (A. Șuran, 48 ani).”

6 Merită riscul.

Nu este ușor să discuți cu adolescenții despre sex și responsabilitate sexuală. Probabil că te vei simți jenat și copiii tăi nu vor fi mereu receptivi la ideile pe care le ai. Dar important este că vei putea comunica și vei putea stabili că:

- Ți pasă de problemele lor;
- Nu vrei să fii cicălit;
- Ai încredere în ei și îi respect;
- Ei te respectă și au încredere în tine;
- Ai răbdare pentru că dorești să-i ajuți;
- Îi vei iubi și sprijini întotdeauna indiferent de ce se va întâmpla.

Fundația Tineri pentru Tineri România
c.p. 66-121 București
tel. +401 315 5642
fax. +401 725 4709
www.tineripentrutineri.ro
www.venerix.ro
tnr@tc.ro

Tipărit cu sprijinul Fondului Național Unită pentru Populație (UNFPA)

copyright©2001-2004 Fundația Tineri pentru Tineri România
Copierea, reproducerea, multiplicarea, distribuția, parțial sau total, fără acordul scris al Fundației Tineri pentru Tineri este considerată o încălcare a dreptului de autor și se pedesește conform legii.
Se distribuie gratuit.

Vorbiți cu copiii
voștri despre
responsabilitate
în viața sexuală

Deciziile potrivite în legătură cu viața sexuală necesită mai mult decât exemple personale. La vârsta adolescenței, copiii depind de dumneavoastră în privința informațiilor despre valoare, etică, dragoste și relații sexuale.

Evident, pliantul se adresează părinților!

1 De ce trebuie ca părinții să fie aceia care să vorbească despre sexualitate.

Adolescenții mărturisesc deseori că nu primesc informații suficiente despre viața sexuală de la părinții lor. Discută cu copilul tău din timp. Încă de la pubertate ajută-l să înțeleagă schimbările fizice și psihice prin care trece. Dacă vei avea o relație firească de la început, atunci și lui îi va fi ușor să vorbească deschis cu tine despre sex și sexualitate.

Dacă vorbești cu copiii tăi despre sexualitate poți:

- Să le formezi o atitudine sănătoasă față de sexualitate;
- Să consolidezi valorile și idealurile copiilor tăi astfel încât să facă față mai ușor influenței anturajului;
- Să dai informații corecte și să combați avalanșa de informații deformate despre sexualitate din mass-media;
- Să încurajezi comunicarea și încrederea reciprocă.

2 Nu este ușor să fii un bun părinte.

Chiar atunci când, sincer, vrei să ajuți, nu este ușor să discuți despre sex cu copiii tăi. Motivele există! „Mă simt stânjenit/ă”, „Cu mine nu a discutat nimeni acest lucru”, „Cred că, în ziua de azi, copiii știu deja mai multe decât mine”, „Niciodată nu am suficient timp pentru asta”, „Nu am destule informații despre astfel de subiecte”, „Dacă voi începe să le vorbesc despre sex, vor deduce că este timpul să-și înceapă viața sexuală”.

De fapt, este vorba despre nevoia copilului tău de a învăța despre sex și despre responsabilitatea în viața sexuală de la cel mai important model din viața lui, adică de la tine.

Adolescenții au nevoie de sprijinul părinților lor atunci când sunt în fața unor decizii importante legate de viața lor sexuală. Părerea voastră contează!

3 Cum pot ajuta părinții.

Adolescenții dețin majoritatea „datelor” dar care nu sunt întotdeauna corecte și complete. Adolescenții doresc să primească informații și răspunsuri la întrebări pe care și le pun în legătură cu valorile personale, relațiile interumane, dragoste. Ei vor să știe cum trebuie să se poarte.

„Înainte de prima întâlnire cu o fată, tatăl meu mi-a spus că îmi pot distruge viitorul dacă iau vreo boală venerică sau dacă fata va rămâne însărcinată. Apoi mi-a dat un prezervativ și mi-a spus să mă întorc înainte de miezul nopții (Dan, 17 ani)”.

Chiar dacă te sperie ideea că ai copii care au început deja viața sexuală, este important să vorbești clar cu ei despre riscurile la care se expun. Asigurați-vă dacă au înțeles că:

- Abținerea este o alternativă care poate fi luată în calcul;
- Prezervativul este singurul care asigură protecția împotriva sarcinii nedorite dar și a infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS), inclusiv HIV/SIDA;
- Responsabilitatea în relațiile sexuale presupune ca partenerii să hotărască împreună ce metodă contraceptivă folosesc, să se protejeze împotriva ITS, HIV/SIDA.

Adolescenții au nevoie de părinții lor pentru a-i ajuta să-și formeze un sistem de valori și atitudini responsabile pe baza cărora să ia decizii mature în privința relațiilor sexuale.

4 Ce trebuie să știe un adolescent.

Atâta timp cât un adolescent este capabil din punct de vedere psihic să aibă un act sexual și să se bucure de el este de presupus că a atins maturitatea emoțională și intelectuală pentru a face față unei relații sexuale fără a provoca suferință lui sau partenerului.

„Mi-a spus că a obosit să aștepte și că dacă nu fac dragoste cu el mă va părăsi. Atunci am făcut dragoste de câteva ori, dar el tot m-a părăsit... (Dora, 18 ani).”

Actul sexual nu va rezolva niciodată problemele unui cuplu. Teama de a rămâne singură nu este cel mai bun argument care să te facă să accepți un act sexual nedorit încă.

„Am crezut că dacă voi face dragoste, voi deveni bărbat. Acum însă știu că dacă mă comportam ca un om responsabil puteam dovedi mult mai ușor că sunt bărbat (Andrei, 17 ani)”.

Începerea vieții sexuale nu este o dovadă de maturitate. Să aștepti până când simți că ești pregătit/ă emoțional să ai o relație sexuală este adevăratul test de maturitate.

„Aveam impresia că am rămas ultima virgină din lume. Eram sigură că toți ceilalți o făcuseră. Acum simt că am pierdut o parte din mine și că n-am să o mai regăsesc vreodată (Maria, 16 ani).”

Deși mulți adolescenți aleg să aștepte momentul potrivit, ei se pot simți izolați; prietenii vorbesc în jurul lor despre experiențele lor sexuale, presa și televiziunea îi bombardează cu imagini excitante. Nu este de mirare că mulți tineri ajung la concluzia că toți din jur o fac! Deciziile care privesc viața sexuală nu trebuie luate în funcție de ceea ce fac ceilalți din jurul nostru, ci bazându-te pe propriile-ți sentimente. Actul sexual nu va face pe nimeni nici mai popular și nici măcar nu va îmbunătăți imaginea pe care și-o creează despre sine.

„Credeam sincer că o iubesc și că dacă vom avea o relație sexuală dragostea noastră va deveni și mai puternică. Acum când totul s-a sfârșit îmi dau seama că nu o iubeam, voiam doar să fac dragoste cu ea (Bogdan, 19 ani).”